

RUSTAR VÄRLDEN FÖR KRIG? SAAB SÄLJER TILL JEMEN

12 DECEMBER, 2019 [SOSOMMELIUS LÄMNA EN KOMMENTAR](#)

GlobalEye gjorde den första flygningen i början av 2018. Saab har med Förenade arabemiraten som hittills enda kund, sålt fem exemplar av planet. Den senaste order, två plan, hade en prislapp på 10 miljarder kronor. Foto: Stefan Kalm/Saab.

Krig har ofta föregåtts av stora militära rustningar. Gäller det i vår tid? I så fall finns stor anledning till oro.

Sverige har gjort gigantiska satsningar på amerikanska robotsystem för tiotals miljarder. Våra politiker bråkar om storleken på de militära satsningarna under kommande år, som om mera vapen gör världen tryggare, som om militarisering är enda sättet att bygga fred.

I dagarna [publicerar](#) Sipri, det svenska fredsforskningsinstitutet, statistik över vapenindustrins utveckling från 2017 till 2018. De hundra största vapenföretagen i världen har ökat sin försäljning med 4,6 procent, utan tillförlitlig statistik från Kina, som enligt Sipri sannolikt är det land i världen som efter USA lägger mest pengar på sin militär.

Därmed ligger rustningen i världen på den högsta nivån sedan slutet av det kalla kriget, [konstaterar](#) Svenska Dagbladet. Totalt satsade världens länder kusliga 17 000 miljarder [kronor](#) på militären under 2018.

Svenska Freds ordförande Agnes Hellström [kommenterar](#) Sipris rapport för Dagens ETC:

”Att hantera oro och upplevda säkerhetshot med militär upprustning ökar ju spänningarna och osäkerheten ytterligare.

USA har världens utan jämförelse största nationella vapenindustri och står nu för 59 procent av alla vapen som säljs i världen. Deras försäljning av vapen har på ett år ökat med 7,2 procent och uppgår nu till 246 miljarder dollar. De länder som ökade mest efter USA är Israel och Sydkorea.

I jämförelse med USA är Rysslands vapenindustri blygsam, 36,2 miljarder dollar, 0,4 procent lägre än året innan. Rysslands andel av den globala vapenförsäljningen har sjunkit från 9,7 procent 2017 till 8,6 procent 2018, men är tredje störst i världen efter USA och Kina.

På Sipris lista finns 27 europeiska företag, som tillsammans säljer för 102 miljarder dollar.

Svenska Saab (ägt av brittiska vapentillverkare••) ligger på 30:e plats på Sipris lista. Företagets försäljning av "allt från ubåtar och stridsflygplan till kamouflagenät" har ökat med fem procent.

Saabs senaste order från Förenade Arabemiraten gäller ytterligare två övervaknings- och stridsledningsplan, Globaleye, till ett pris på 10,1 miljarder, som kompletterar tre tidigare plan av samma slag. Försäljningen genomförs trots Förenade Arabemiratens inblandning i det ohyggliga kriget i Jemen.

Saab har också gjort en stor försäljning av Jas Gripen till Brasilien, i dag ett land med djupa demokratiska brister.

Fotnot om svenska Saab, från Svenska Freds [rapport](#) från Saabs årsstämma 2019: Saab [medverkade på vapenmässan IDEX i Abu Dhabi i februari](#), för att marknadsföra sig mot den emiratiska militärindustrin. Detta trots att Sverige sedan april 2018 har ett nytt skärpt regelverk för svensk vapenexport och trots den svenska regeringsöverenskommelsen om att inte exportera krigsmateriel till de odemokratiska krigförande länderna i Jemenkriget.

Enligt Pieter Wezeman, på fredsforskningsinstitutet SIPRI, kan Saabs radarsystem Erieye och GlobalEye användas för att upprätthålla blockaden mot Jemen. En blockad som lett till vad FN kallar världens värsta humanitära kris. Enligt Rädda barnen kan så många som 85 000 barn under fem år ha dött som en följd av kriget där blockaden har en stor del.